

[O. Mathiasen.]

arbejdsopgaver af civil art, samfundsgavn-
lige opgaver, som er mere tilfredsstillende
for nægterne selv.

I Norge har man f. eks. for nylig truffet
en ordning af ganske særlig art, idet man
har bestemt, at den løn, som militærnæg-
terne kan få for deres arbejde i det civile
erhverv, altså ud over det, de ellers skulle
have, indbetales i en fond, som skal an-
vendes til støtte for hjælpearbejdet i ud-
viklingslandene, en ganske god ordning efter
min mening. Og i Frankrig, et land, som
vi her i Danmark gerne skulle kunne kon-
kurrere med med hensyn til frisindethed og
demokrati, er man for tiden i gang med at
gennemføre en ordning, således at militær-
nægterne — der er mange af dem, og man
har hidtil behandlet dem som de værste
forbrydere, også dem, der nægtede at gøre
krigtjeneste i Algeriet — nu alle sammen
bliver løsladt af fængslerne, hvor flere har
siddet i indtil 20 år. De bliver nu anbragt i
civile lejre, hvor man skal prøve at finde
fornuftigt arbejde til dem. Men dette resul-
tat har ganske vist kostet både blod, sved
og tårer, bl. a. derved, at en 74-årig pacifist
gennemførte en 22 dages sultestrejke i
fængslet. Han blev løsladt, efter at selve
de Gaulle havde givet bestemt løfte om, at
der ville blive gennemført en lov af den art,
som jeg omtalte før. Det var i Frankrig.

Selv om hovedformålet med vort lov-
forslag er, at nægterne bliver indsat på for-
nuftige og samfundsgavnige arbejdsom-
råder, har jeg ikke noget imod at gå ind
på den tankegang, som det ærede medlem
hr. Østergaard — som ikke er til stede, af
gode grunde — var inde på ved behandlin-
gen af det tilsvarende forslag i fjor. Det
ærede medlem talte nemlig om det urime-
lige i, at militærnægterordningen kostede
tæt ved 1 mill. kr. om året, det vil sige for
tiden ca. 12.000 kr. om året pr. militær-
nægter. Ganske vist synes jeg, at der er
noget misvisende i, at det ærede medlem og
hans parti samtidig går ind for et militær-
væsen, hvor hver soldat koster staten det
tredobbelte årlig. Men det er en sag for sig;
lad gå med det. Lad os nu gøre et forsøg
på at spare staten for de fleste af de penge,
som den gældende ordning koster. Lad os
samtidig lade de unge mennesker komme

til at gøre en virkelig positiv indsats i sam-
fundets tjeneste.

Og så til sidst: jeg har fra flere sider hørt
noget om, set noget om, set det skrevet, at
når man på hospitalerne ikke mener at
kunne anvende militærnægterne, så skyldes
det bl. a. hensynet til fagforeningerne. Jeg
vil gerne hertil sige to ting. For det første
kan jeg oplyse, at i de lande, som jeg nævnte
før, hvor man benytter militærnægterne på
hospitalerne og ved sociale foranstaltninger,
ved undervisning og lignende, har man mig
bekendt overhovedet ingen uoverensstem-
melser med fagforeningerne. I Tyskland
f. eks. er der en repræsentant for fagfor-
eningerne i den kommission, som behandler
militærnægtersagerne. Han godkender på
forhånd overførelsen til civilt arbejde.
Endelig har jeg en så god tro til de danske
fagforeninger og deres folk, at jeg er over-
bevist om, at man fra den side ikke vil have
noget som helst at indvende imod, at mili-
tærnægterne, som vel for øvrigt som regel
også på en eller anden måde er organiserede,
bliver anbragt på arbejdsområder, hvor de
kan gøre en positiv indsats til gavn for
samfundet og sig selv.

Jeg skal med disse bemærkninger så ind-
trængende, som det er mig muligt, henstille
til det høje ting, at man går ind i en reali-
tetsforhandling om lovforslaget, så der snar-
rest kan foreligge et positivt resultat i
denne sag.

Blot endnu en lille ting henvendt til den
højtærede indenrigsminister. Jeg må sige,
at jeg fik en hel del at vide, som vi havde
talt om privat; det troede jeg ikke, man
talte om heroppefra. Men det skal jeg lade
ligge. Hvis det er rigtigt, at ministeriet
arbejder med et andet lovforslag, et nyt
lovforslag, som på en eller anden måde går
ud på at forbedre forholdene mere eller
mindre, kan jeg sige, i den retning, vi
ønsker, har jeg sandelig ikke noget imod,
at dette lovforslag kommer frem, og at vort
lovforslag bliver lagt til side eller måske
kan indgå i drøftelserne. Det har jeg bestemt
ikke noget imod. Jeg har sagt engang før
her fra denne talerstol, at det selvfølgelig
ikke drejer sig om, hvorvidt mit parti
eller andre kan få den sag gennemført.
Det er en selvfølge. Bare vi kan få et resultat
frem til gavn for nægterne, så er vi særdeles